

AMERIKANSKI SLOVENE
 Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
 The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
 Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.
 Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
 — PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
 1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

VAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

"Amerikanski Slovenec" zmagal!

V dobi od 23. junija do 25. julija je vladalo med naročniki in čitatelji našega lista veliko zanimanje. Dnevno so prihajala pisma v velikem številu z glasovnicami za bodoče ime našega lista. V teh dneh smo imeli resnično priliko spoznati veliko ljubezen in zanimanje do našega lista od naših zvestih naročnikov in čitateljev. Zanimiva so pisma, ki smo jih prejeli v tem oziru. Kolika navdušenost, koliko zanimanje za eno ali drugo ime. Zlasti starejšim Slovincem Americancem je priljubljen "Amerikanski Slovenec" — mnogim tudi Edinost, ki je šla tekom zadnjih šest let skozi najsrdečše boje, ki so se bili med slabim in dobrim na polju ameriškega Sloventva. Kako veselje je zavladalo, ko sta se združila pred dobrim letom, ko je kupila Slovenska katoliška tiskovna družba Edinost list "Amerikanski Slovenec" in ga tako rešila pogina, ker nahajal se je v tujih rokah. Ze tedaj smo povdarili, zakaj smo žrtvovali, da smo rešili list, zato namreč, ker list "Amerikanski Slovenec" je veteran in starosta vseh slovenskih časopisov v Ameriki. Prvi je prinasel slovenskemu ljudstvu na tujih tleh v Ameriki slovensko tiskano besedo, zanimive novice iz domovine in odsvoposod drugod. Zato se ne čudimo, da so naši naročniki se sedaj izrekli v veliki večini za ime "Amerikanski Slovenec."

Za ime "Amerikanski Slovenec" je volilo malo manj, kakor tri četrtnine naročnikov.
 Za ime "Edinost" ena četrtnina.
 Nekaj glasov pa je bilo oddanih za oba imena skupaj, kakor doslej in nekaj za popolnoma novo ime.

"Amerikanski Slovenec" je torej zmagal. S prihodnjem tednom bo list začel izhajati s samo enim imenom "Amerikanski Slovenec." Tiskarna in delniško podjetje pa ostane pod imenom Edinost, pod katerim imenom je inkorporirano.

Večina je zmagala in ta je odločno zahtevala s svojimi pismi, da hoče, da ostane katoliški list Amerikanski Slovenec kot prvi slovenski list v Ameriki na površju, ki je šel prva leta skozi enake hude boje za vero in narodnost. Večina hoče, da list, ki že 34 let junaško brani sv. vero pred sovražniki, nosi zastavo še naprej ter se še krepkeje postavi v boj za principe slovenskih katoličanov v Ameriki.

Tako torej na željo večine, bo naš list nosil v bodoče ime "Amerikanski Slovenec." Priljubljeno je našemu narodu to ime in zato ga zahteva.

Prepričani smo, da bo s tem našemu narodu silno ustreženo, in da bodo naši rojaki po naselbinah ponosni na svoj najstarejši katoliški list "Amerikanski Slovenec" ter, da bodo šli še z veliko večjim navdušenjem na delo za ta svoj najstarejši slovenski list v Ameriki, da bo čimprej postal kat. dnevnik, katerega si naše ljudstvo tako srčno želi v tej novi domovini.

"Amerikanski Slovenec" bo hodil odslej isto pot, kakor je hodil doslej naš list. Njegovo geslo: "za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage," bo ostalo še nadalje zapisano z neizbrisljivimi črkami na njegovi zastavi. Bolj kot kedaj bo odslej zahajal med svoj slovenski narod v Ameriki z novim pogumom, z novo mladeniško navdušenostjo bo vodil boj za vero in narod in ne bo miroval, dokler bodo nasprotniki Križa, na delu s svojo zlobo in svojimi hinavskimi nameni, da bi uničil v slovenskih srcih sv. vero in staro slovensko ljubezen

do sv. Križa. To so njegovi principi in za temi principi bo stal in se bojeval in v to mu pomagaj Bog in ti dobro slovensko ljudstvo, ki si raztreseno po vseh delih širnih Združenih držav, ga pa podpiraj krepko v njegovem boju za resnico in pravico.

S temi upi in s temi nadami bo začel "Amerikanski Slovenec" novo dobo. Nas ameriških Slovincov pa je dolžnost, da storimo vse kar v naši moči, da mu pridobimo v najkrajšem času še potrebno število novih naročnikov, da bo začel skoraj izhajati dnevno. Ali se ne spodobi, da katoliški Slovinci pomagamo najstarejšemu slovenskemu listu v Ameriki, da postane dnevnik? Gotovo, to je tudi naša sveta dolžnost! Zato na delo rojaki po vseh naselbinah, da dvignemo list čimprej do dnevnika!

Cleveland, Ohio.

"Moje delo je knjiga ljubezni — odprji jo domovina, da boš videla, kdo ti je pravičen sin. Dal sem ti kar sem imel; če je bilo veliko ali malo — Bog je delil — Bog razsodi. Dal sem ti srce in svoj razum, svojo fantazijo in svoje besede, dal sem ti svoje življenje — kaj bi ti še dal? — (Ivan Cankar: Bela krinca str. 58 citirano "Motto" v knjigi ob 50 l. dr. Jan. Ev. Krega).

Zgorajšnje besede, n a š e g a velikana v pisani besedi Ivana Cankarja, so na prvi strani knjige, ki je izšla ob 50 letnici njegovega življenja in delovanja našega velikega J a n . E v . K r e g a .

M. E. TEKAVEC. Vem, da če jaz povzdignem njegovo veličino, da ne morem ničesar storiti v njegovo slavo. Kajti mož kot je bil on si je spletel nesmrtno slavo, njegova dela so krona in bodo živela v slovenskem narodu, dokler se bo pretakala kri po žilah slovenskega rodu.

Zalostno je pa, če pomislimo, da se tukaj v Ameriki blati po nekem Richardu Zavertniku njegov spomin in samo zato, radi prevelike strankarske in ateistične zagrizenosti, ker je bil slučajno dr. Jan. Ev. Krek katoliški duhovnik. In potem pa seveda, je bil proti slovenski in je delal le za izkoriščanje slovenskega rodu. Kajti kot pravi vse slavni Richard Zavertnik, da bi že v tej generaciji živel zadnji Slovenec, če bi slovensko ljudstvo živelo z njegovo "najvišjo državo." Iskrena hvala Vam Mr. Zavertnik za opomin, toda, ali ste kedaj proučevali njegova velika dela, prepričan sem: da ne, če bi, bi pač ne mogli zapisati tega, kar ste zapisali. Ne bom opisoval njegova dela tukaj, saj v to se lahko poslužite knjig, ki pišejo o njem če ste tako pravico in resnico ljubni, kot se delate. Kljub Vašemu

citiram še par stavkov o njem, vendar malo več upoštevanja vredni kot je Mr. Richard Zavertnik. V "Ljubljanskem Zvonu" leta 1917 str. 610. pravi o njem pesnik O. Zupančič: ". . . Mož preprost, dober, kakor vsakdanji kruh, genij ne za luksus, nego za potrebo, genij širokih mas — kje je tvoja skrivnost, kje tvoja veličina?" — In pisatelj Ivan Cankar, ki je v socialističnem "Napreju" leta 1917 pisal nekrológ v štev. 73, 77, 78. je končal z besedo: "Nič žalosti ob tem grobu!" Bolj nego nekdanj zaupajmo v svoj narod, verujmo vanj in njegovo slavo! Kajti njive, ki je imela take orače in take sejavce, ne pomori slana, ne pobeli toča in žetev bo obilna, ko pride čas!"

Vi Mr. Zavertnik pa kljub temu trdite, da je pokojni dr. Krek delal proti interesu slovenskega ljudstva. Pokazali ste s tem, da velikega slovenskega moža nič ne poznate, le protiverski fanatizem, kontrolira Vaše duševno stanje. On, ki je oral brazde prave slovenske kulture, ki čutil s trpečimi, ta je protislovenski, Vas razumem, kajti gotovo merite čevlje po svojih. Delal je proti slovenski kulturi, ker se je boril z vso duševno silo v državnem avstrijskem parlamentu za pravico zatiranih, ko je leta 1900 z vso odločnostjo izjavil, da odklanja kandidaturu, ker po njegovem prepričanju, je boljše, da ostane doma, da se posveti znanstvenemu in organizatoričnemu delu, je celo liberalen "Slov. Nar." pisal, "da je Krek mož poštenjak, nesebičen, požrtvovalen in resnično prepričan v tistih idejah, ki jih zastopa." — In liberalne "Novine" so pisale: "da je poštenjak brez madeža, popolnoma nesebičen človek, ki žrtvuje vse kar ima in samega sebe, za svoje prepričanje, da je brez dvoma resnični prijatelj ljudstva."

Zelet bi, da bi Vi Mr. Zavertnik bili tak slovenski, a o benem človeškem patriot in socialne razmere med Slovenci tukaj v Ameriki bi se precej zboljšale, ko bi le bili tako človekoljubni, kot je bil on, kateremu Vi mečete v obraz očitke, da je delal proti interesu slovenskega ljudstva. Če ste bi bili v slovenski domovini bi lahko na svoje oči po vsej Sloveniji videli, njegova velika dela, ki bodo glasno govorila poznim potomcem, da je bil domoljub svojega naroda. Delal je na literarnem, izobraževalnem, združniškem, časnikarskem itd. na polju vseh panog, a Vam seveda to ni po volji, ker je deloval po načelih krščanstva.

Dr. Krek ni iskal sebe, kot se to razni takozvani "prosvitljeni mednarodni narodnjaki." Vse njegovo delo je izviralo iz ljubezni do Boga in do bližnjega. Vi ga tajite, svobodno Vam, a s tem ne mislite, da ste

Med Londonom in Moskvo ne vladajo nič preveč prijateljske razmere. Angleži so poznani že od nekdanj kot pravi mednarodni kramarji. Zidje v Moskvi, ki slučajno načelujejo slovenski Rusiji so pa dediči pravega izraelskega kramarskega značaja. Torej kramarji, kajti kramarju, za tujo slovansko kožo!

Iz Willow Springa. — Ti dragi mimogrede, deni no to le v tvojo kolono, ki jo tudi tukaj v senci košatega drevja s zanimanjem čitam. — Jaz sem slišal, da sivega Zafrcnika silno nervoznost lomi. Kamorkoli se poda ga zalezuje klerikalni zmaj pa narodnjaški medved. Kaj bo z revežom predno bo konvencija prišla. To bo še pisal zase in za sina in kazal strah pred konvencijo. Teško mu je, kakor grešniku, ki se približuje spovednici. — Old timer.

Prispevano iz So. Chicago. — Le papirnati pravzaprav ponarejeni in ne pravi faran sv. Jurija se je 11. julija mogočno razkorajil kot petelin na gnoju in je v Prokleti prekunštno svetoval žarkometu, da naj žarkomet, zjutraj in zvečer sveti po So. Chicago. Jaz zares faran svetujem papirnatemu faranu, da naj kaj takega nikar ne svetuje žarkometu, ker drugače, se bo zjutraj preveč videlo krvave oči "učenja-

pravi človekoljub in da nadkrljujete s svojo rodoljubnostjo Dr. Krega. Če Vam bo zgodovina le senco slave, kot jo ima on, kateri pravite, da je delal proti interesom slovenskega ljudstva, naklonila, smete biti zadovoljni. Pripomnim, da z Vašimi idejami, kar trdite o dr. Krelu, da že v tej generaciji, bi živel zadnji Slovenec, se bo najbrže uresničilo, a ne po njegovih idejah, pač pa po Vaših, če boste sejali tako seme. Ko bi bližje imeli priložnost opazovati "napredne mednarodne narodnjake" ki pač prišli do spoznanja, da ste največji grobok svojega naroda! In zgodovina bo pokazala v nedaleki bodočnosti, če bo šlo tako naprej, da naš slovenski narod niso uničili ne Turki, ne Nemci, ampak si je zadržil vrh okrog vratu, od lastnih sinov, svojega naroda, kar ne želim, da bi Vas zgodovina med te prištevava.

V svoji besnosti do krščanstva greste brez vseh mej, gotovo boste trdili, da narodove smrti, so krivi katoličani, pred vsem duhovniki (kot to jasno kaže pri prostakem napadu na dr. Krega). Kaj pravi pokojni dr. Ivan Tavčar, ki menda ni bil klerikalec, kot nas

kov." Na večer bo, žarkomet pa zopet preveč razsvetlil gotovo smetišče. Veš kaj papirnati faran, je treba svetovati previdno. Ali si že pozabil, da prijateljski nasveti so bili še vedno dragi. Še nekaj. Preveliko svetlobe, zavedaj se, je za nekatere ljudi preveč nevarno. Bodo še bolj slepi po žarkometu. Papirnati faran, imej vendar usmiljenje s svojimi tovariši. Prijateljsko svetujem, ne preveč razsvetljuje s žarkometom, drugače se ne bo videlo samo v glavo in žep, ampak še v dno preplahene duše. To bo pa prehudo in neusmiljeno. Boljše bo hoditi polževo pot in sline požirati. Kaj se boš ošabno širokoustil znani in usmiljeni rodoljub. Kaj se pa pravi faran briga za pisanje Proklete. Kdo se pa zmeni za takega farana, ki je podpisan pod kakšnim kratkim dopisom, ki nič ne pove, kaj pravzaprav hoče. — Zares faran sv. Jurija.

Gospoda na Lawndale kaže med seboj velikansko solidarnost. Skupaj drži, kakor klošč. Ne izda prav nič, še tistega ne, kar bi mogla in kar od nje zahteva članstvo. Iz Pennsilvanije je zadnje čase prišlo več takih stvari, ki se imenujejo menda protesti, pa gospoda ima trdo kožo, kaj njej mar in kaj jo briga, če protestirajo slovenski delavci proti umazani in nedostojni pisavi njih glasila. Tako mora biti, kakor očka zahtevajo pa je amen. Članstvo pa sme zato plačevati visoke asesmente in prejemanje batine od diktatorjev.

imenujete, glede slovenske duhovščine je izrekel sodbo: ". . . Da si sem naprednega mišljenja, sem globoko uverjen, da slovenskega naroda, brez slovenske duhovščine ne bi več imeli in si ga brez nje niti misliti ne moremo, kar je dokazala majniška deklaracija."

Vi pa si upate Mr. Richard Zavertnik zalučati kamen direktno čisti resnici v obraz. Ali ni to sramotno za Vas? Vi odklanjate njega, ker je bil katol. duhovnik. Če tako, potem kar odkraja dol z vsemi učenjaki, ki so bili katoličani. Zapišite prihodnjik še, da svetovoznani nekoliko večji učenjak kot ste sami, Louis Pasteur, ta dobitnik človeštva na zdravstvenem polju, je bil proti človekoljubem, ker je bil katoličan.

Za sklep citiram njega, ki je delal po Mr. Zavertnikovem mnenju proti interesu slovenskega ljudstva — dr. Krega: "Kar je res in kar je pravično, to mora odsevati iz človeških besed in dejanj, če tudi je ves svet proti temu!"

M. E. Tekavec.

ŠIRITE LIST "EDINOST"

S pota k Očetu in Materi.
 Piše: Rev. Kazimir, O.F.M.

V teh mislih in s temi čutili odrdal je Pennsylvania lukamatija z. manó proti Pittsburghu.
 Kakor sem omenil bil sem v teh devetnajstih letih že preje dvakrat doma. To je bilo prvič, ko sem šel prosit po treh letih še več patrov in smo ustanovili prvo samostansko družino, superiorat. Tedaj sem pripeljal seboj P. Saleza Voduška, ki je danes že mrtev, P. Anzelma Murna in P. Ambroža Serco. Prva dva za Slovence in zadnjega za Hrvate. Spoznal sem namreč, kako strašno duhovno zanemarjeni so tudi Hrvati. Zato sem dobil dovoljenje, da smo sprejeli v svoj program tudi Hrvate. Bil sem tedaj doma samo tri dni. Tudi sem tedaj odhajal domov ravno v času, ko so moji nasprotniki triumfirali nad menoj. Sakser je dosegel s svojimi satanskimi mahinacijami, da mi je

roke zvezal kot naseljeniškega misijonarja. Ko smo ustanovili Rafaelovo družbo zahteval je namreč, da bi bila ta družba samo njegova sužnja, da bi ne pomagala slovenskim naseljencem, temveč da bi pomagala njemu polniti nenasično mavho z denarjem naseljenec. Seveda tega jaz nisem mogel dovoliti in začel je potem tedanjega urednika Glasu Naroda Valjavca najkrutejši boj proti meni. Laž in obrekovanje, zavijanje, vse je bilo dobro samo, da je služilo njegovemu namenu. Na Ellis Island je prišel zloglasni Williams, ki je napovedal boj do brodelnim naseljeniškim družbam in začel s preganjanjem teh družb. To priliko je tudi Sakser porabil. Dobili so dve slabi ženski, ki sta pričali proti tedanjemu avstrijskemu naseljeniškega donu, da ni tam reda, snage in ne vem kaj še. Posebno je porabil proti meni brošurico "To-le vzemi in beri," katero sem delil novodošlecom. Tam sem napisal tudi besede: "Varčuj denar! Ne imej ga shranjenega v kovčegu, kjer ti ga lahko ukradejo. Pošlji ga v hranilnice domov. Ta moj dobrovoljni nasvet, katerega je Glas Naroda imel v vsaki številki v oglasu "Mestne Ljubljanske Banke" je bil

tako strašni greh v očeh tega Williamsa, da mi je napovedal boj po New Yorkskih listih in mi prepovedal vstop na Ellis Island. S tem so mi seveda zavezale roke, delati za izseljence in jim pomagati v stiski. Toraj je škodil več slovenskim naseljencem, kakor meni. Vendar Sakserja to ni prav nič motilo v njegovi veliki ljubezni do naroda. Samoda je uničil osebo, katere se je bal in mu je bila na poti pri njegovem narodnem delu (?) za slovenskega naseljence. Valjavec je pa danes v državni naseljeniški službi. Najbrže za to zaslugi. Imel sem tedaj tudi težave z nekim prijateljem, ki me je spravil v velike težave. Očitno so mi tudi da sem jaz odgovoren za razmere v Avstrijskem naseljeniškem domu. Toda resnica je bila, da so tedaj komandirali v domu avstrijski židje. Ko sem zahteval različne preureditve reda v domu, so mi židje rekli, da to ni moja stvar, da sem samo misijonar na Ellis Islandu, v domu pa da nimam besede. Upravnik doma in židje so potegnili skupaj. Posebno sem se zameril židom, ker sem začel delati na to, da bi bili dobili v dom sestre kot oskrbnice, kakor so jih imeli v Leo-house. Tako so židje in

Sakser potegnili skupaj in imeli so premoč in doseglji.

Tedaj sem odhajal zato domov v skrajnem razburjenju in zato je bila to težka pot. Nekoliko sem bil pomirjen, ko sem dobro opravil doma.

Drugokrat sem bil šel domov zopet po treh letih, l. 1912. Tedaj se je šlo za ustanovitev komisarijata. Moral sem iti v Rim poročat generalnemu predstojniku o razmerah komisarijata in prosit ureditve naših redovnih razmer in prosit še več patrov. Tudi to pot sem bil v razburjenju in je bila strogo uradna pot. V Rimu in v Ljubljani sem opravil, hvala Bogu dobro in se v dveh mesecih vrnil nazaj v Ameriko.

Sedaj sem se vračal domov popolnoma v drugih razmerah. V Lemontu stoji prvi slovenski samostan z bogoslovnico in novicijatom, torej zibeljo za našo komisarijato prihodnosti. Cilj mojega prihoda v Ameriko in namen mojega dela in trpljenja dolgih osemnajst let — je bil dosežen. Če Bog da, v nekoliko letih se bo tam dvignila še krasna stavba — kolegij, gimnazija in podlaga redovne komunitete je postavljena.

V ponedeljek, drugi dan po blagoslovu samostana, bil je blagoslov novega tiskarskega stroja Edinosti. Zopet veliki dan. S tem dnem se je dosegel drugi cilj, — dnevnik in katoliška tiskarna za ameriške Slovence. Ustanovila se je prosvetna družba "Baraga." Zopet veliko delo doseženo. Ko sem začel z malo "flikiko" Ave Maria, si niti sanjati nisem upal, da se bo to razvilo v tako veliko stvar. Tiskarno in Edinost smo izročili narodu in podlaga je položena, da bo narod dobil tukaj močno trdnjavo za resnico in za pravico.

Prav zadnji teden smo oddali tudi vse stavbinske pogodbe raznim mojstrom za dokončanje naše šole sv. Stefana. Kako je peklo divjalo, da bi bilo to delo preprečilo. Pa ga tudi ni moglo. Še celo dobri farani so dejali: "Nikdar ne bomo videli tega dela končanega!" Pa ga bodo.

Vse to mi je olajšalo ločitev in odhajal sem v resnici dasi s solznimi očmi, vendar iz veseljem in z veliko hvaležnostjo do Boga v srcu, da je porabil mojo malenkost, tako slabo in nerabno orodje, da se je doseglo to dobro za mojo vero in za moj narod. (Dalje o priliki.)

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinenih Državh SEDEŽ: JOLIET, ILL. Inkor. v drž. Ill. Severne Amerike. Inkor. v drž. Pa. Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

- GLAVNI ODBOR.**
Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpreds. JOS PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja .. REV. P. K. ZAKRAJSEK, 1852 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.
- NADZORNI ODBOR.**
ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIC 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
- POROTNI ODBOR.**
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1924. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, v znesku \$35,993.91.

Prosimo Slovence in Hrvatice, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zahtujejo 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16 do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Na dosežemo številu 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IMENIK
in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

- Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.: — Predsednik George Stonich, 815 N. Chicago St., tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway St.; blagajnik Joseph Geršič, 401 Hutchinson St. Vsi v Joliet, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu, v dvorani naše šole sv. Jožefa, ob 1. uri popoldne.
- Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.: — Predsednik in tajnik Sam Goldasich, P. O. Box 656, blagajnik Ivan Lesič. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.: — Predsednik Frank Mišjak, 1253 Second St., tajnik Anton Kastigar, 1146 — 7th St., blagajnik John Setina, 1142 — 5th St. — Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.
- Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.: — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John J. Stua, P. O. Box 86, blagajnik Daniel Raich, P. O. Box 284. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.: — Predsednik Michael Skoflanc, 1014 Walnut St., tajnik Math Bayuk, 528-530 Lafayette St., blagajnik Frank Lass, 1206 Chestnut St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vsako tretjo nedeljo v mesecu, ob pol osmi uri zvečer, v Math Bayuk-ovi dvorani.
- Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.: — Predsednik Frank Grom, 901 Commonwealth Ave. Waukegan, Ill.; tajnik John Jamnik, 914 McAllister Ave. Waukegan, Ill.; blagajnik Joseph Drašler 66 Tenth St. North Chicago, Ill. Seja se vsako prvo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani na Tenth St. ob 1. uri popoldne.
- Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.: — Tajnik in blagajnik Michael Smajd, — 724 Meadow Ave. Vsi v Rockdale, P. O. Joliet, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu.
- Št. 9. Društvo sv. Družine, Chicago, Ill.: — Predsednik Michael Zugal, 5636 S. Maplewood Ave., tajnik John P. Pasdertz, 2051 W. 22nd St., blagajnik Nicholas Zunic, 2020 W. 23rd St. Vsi v Chicago, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal S. Lincoln in 22nd Place.
- Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.: — Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9637 Ave. "M.". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsako četrto nedeljo v mesecu.
- Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa.: — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St. Sharpburg, Pa., tajnik Joseph Dekleva, 5609 Wicliffe St. Pittsburgh, Pa., blagajnik John Golobich, 5730 Buttler St. Pittsburgh, Pa. Seja se vsako tretjo nedeljo v mesecu, po osmi uri, v K. S. Domu 57. ceste.
- Št. 12. Društvo sv. Cecilije, Joliet, Ill.: — Predsednica Marie Klepec 901 Scott St., tajnica Julia Rogina 103½ Indiana St., blagajnica Mary Mutz, 1411 Nicholson St. Vse v Joliet, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.
- Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill.: — Predsednik Ivan Turner, 2020 W. 23rd St., tajnik Steve Foy, 1929 W. 22nd Place, blagajnik Andrew Glavach, 1844 W. 22nd Place. Vsi v Chicago, Ill. Seja se vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal S. Lincoln St. in 22nd Place.
- Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa.: — Predsednik George Miketich, P. O. Box 353, East Pittsburgh, Pa., tajnik Nick Pavlakovich, 1617 Ridge Ave., North Braddock, Pa., blagajnik Math Meclaj, 115 Main St., East Pittsburgh, Pa., zastopnik Thomas Assančič, P. O. Box 882, East Pittsburgh, Pa. Seja se vsako prvo nedeljo v mesecu, v Hungarian Hall, 338-Beech St.
- Št. 15. Društvo sv. Srca Jezusa, Ottawa, Ill.: — Predsednik Joseph M. Medic st., 823 Walnut St., tajnik Joseph F. Medic ml., 823 Walnut St., blagajnik Nick Kozarich, 825 Washington St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vsako drugo nedeljo v mesecu v Joseph Medic-ovi dvorani.

BOLJŠE DELO ZOBOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOVCEV.

Ako imate kaj sitnosti s svojimi zobmi, je najbolje, če jih daste popraviti predno greste na dopust ali počitek. Ako jih zdaj ne daste popraviti, se vam bo to odtegnilo, ker na potovanju ali od doma, ni misliti na zobozdravnika.

Mi popravimo vaše zobe v kratkem času, da boste zadovoljni.

Preiščemo in ocenimo zastonj! — Pošteznice.

Phone 4854.

ZOBOZDRAVNIK
D'Arcy Bldg. 2 nadstropje.

BURROWS

Odpirto vsaki dan, in zvečer ob nedeljah do poldne.

Vogel Chicago, in Van Baren ceste. Joliet, Ill.

CERKEV IN DRŽAVA.

Rev. Paul Podbregar.
S priležnicami so velikaši zapravljali vzeto cerkveno desetino, toži Hinkmar, prave žene pa so morale molče prenašati tako življenje. Ne malokrat so konkubine v svoji strasti zahtevale pred javnostjo čast in dostojanstvo pravih soprogi. Vsled tega so nastali marsikateri krvavi dogodki. Cerkev se je branila pravosklenjene zakone razveljaviti, toda možje so kljub cerkveni prepovedi hoteli doseči svoj strasten namen. Doma so grenili ženam življenje. Žalili na vse mogoče načine, celo umorili ali sami ali pa po drugi osebi. Da bi se v javnosti opravičili, so dolžili žene slabega predzakonskega življenja, nezvestobe in podobno. Cerkev je hotela take in nebovpijčke pregrehe za tretji in vsled tega prepovedala navidezne zakone, brezpredmetne zakonske ločitve in zakonsko — ločenim sklepati nove zakone. Pri tedanjih pomankljivih razmerah, bodisi glede oblike, ali glede vpisanih v matične knjige, je lahko nastal dvom, da se ni moglo dognati, ali je zakon veljaven ali res konkubinatan.

Mimogrede opomnim, kako smo v tem oziru danes srečni, ko je natančno določeno po novem cerkvenem pravu. Kodeks kanoničnega prava jasno govori, kaj nam je storiti v vsakem posameznem slučaju. Spomnimo se le kánona 1094 ali 1103 itd.

Stanovalec (v cerkvenem pomenu) remse škofije Fulcrih, nodložnik (vazal) cesarja Lotarja I. se loči od prave žene in jo imenuje priležnico. Škof Linkmar ga izobči. Toda kljub izobčenju se Fulcrih poroči s hčerjo gotovega Milo. Škof pokliče na zagovor njega in župnika, ki ga je poročil. Oba sprejmeta cerkveno kazen; toda pozneje Fulcrih zbeži h svojemu fevdnemu gospodu Lotarju in ta ga je še celo štiti.

Znano je, kako je živel Lotar II. sin Lotarja I. Kratko povzemimo. Lotar je bil že od mladosti razuzdan in samo vsled političnih špekulacij se poroči s Teutbergo hčerjo burgundskega grofa Boso. Kmalu se naveliča svoje dobre žene. Prejšnja zapeljivka Valrada ga je z neko satansko močjo popolnoma obvladala, da je bil povsem odvisen od nje. Hudobna žena je raztrpila vest, da je Teutbergo nečisto živila s svojim bratom. In po tedanjih cerkvenih postavah je bila taka oseba nesposobna za zakon, vsled tega je mislila Valrada, da bo prišla do cilja.

Na pokrajinskem cerkvenem zborovanju v Ahnu leta 860 po zvijači prisiljena Teutberga prizna, da ni vredna, da bi bila žena kralja Lotarja. Škofje so razveljavili zakon. Ko to zve veliki papež Nikolaj I. (858-67), ne prizna sklepov te sinode in v pokliče prizadete v Rim.

Tu se Lotar samo navidezno spravi s svojo pravo ženo, a v srcu nikakor ne. Obljubil je papežu, da ne bo več pogledal svoje prejšnje vlačuge in pošteno živel s Teutbergo. Žal sklepa ni držal. Hadrijanu II. (867-872) se je v samostanu Montekasino celo lagal, da zvesto izpolnjuje, kar mu je naložil Nikolaj. Hadrijan verjame, ga oprosti zopet cerkvene kazni in podeli sv. Obhajilo. Toda na potu proti domu je Lotar umrl nagle smrti.

Vsi tedanji pisatelji so to smatrali kot kazen božjo. Obe Valrada in Teutberga ste potem vstopili v samostan. Ta zgodovinska podoba je odsev tedanjih razmer. Hrabanus pravi, da jih je le malo, ki bi pošteno živeli in rimska sinoda se bridko pritožuje, da se marsikdo še norčuje iz cerkvenih kazni. (Nadaljevanje.)

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Sv. Jurij v So. Chicago.
— Prostor okrog cerkve še vedno, zboljšujejo, da bo tem lepše, izgledal za katoliški shod.
— Priprave za katoliški shod, ki bo v septembru, so v lepem poteku.

— Pretečni teden so obiskale našo lično cerkev, č.č. sestre iz Joliet, iz kolegija St. Frances Academy. Sestre, večje slikanja, so se zelo pohvalno izrazile o naših cerkvenih slikah.
— Rev. župnik mehikanske cerkve rodom Španec, ki službuje pri skromni cerkvi na Machinaw Ave., je prišel si ogledat našo prostorno cerkev. Gospod ni mogel prehaliti lepote in snage v naši cerkvi. Rev. je bil še posebno vesel, ko je smel na mogočnih orgljah pokazati svojo muzikalično izobrazbo. Zaigral je španske in mehikanske arije.

— Naš dramatični klub se marljivo pripravlja na šaljivo igro, ki jo namerava vpriporiti koncem avgusta in sicer v korist cerkve.

— Dne 12. jul. je imelo društvo H. N. S. zvečer v cerkveni dvorani dolgo in živahno sejo. Bila je lepa udeležba in smo se marsikaj koristnega pomenili.

— Lemont je za naše Sochicažane zelo mikaven in privlačen kraj. Dne 19. jul. ob priliki blagoslovitve zvonov so zopet naši vrlji farani pohiteli na slavnost v večjem številu.

— V sredo dne 29. jul. sta nastopila pot v zakonsko življenje Karl Sebohar in Marta Buttala. Poroka se je lepo izvršila prav po cerkvenem obredniku in po želji sv. Cerkve. Ob tej svečani priliki je bila ob 9. uri peta sv. maša in novoporočena sta med sv. mašo pristopila k sv. Obhajilu. Tako se naj sklepajo katoliški zakoni, pa ne kar v eni sapi, tja vendar, in tudi ne v soboto popoldne, da so v nedeljo potem ljudje brez sv. maše.

— Dobra žena in vnetja članica maternega oziroma altarnega društva Mrs. Ana Primozič se še vedno doma nahaja na bolniški postelji. Znancem in prijateljem in članicam se priporoča topla v molitve.

— Zadnje nedeljo 26. jul., ko je v slov. cerkvi sv. Stefana Rev. J. Miklavčič slovesno obhajal svojo srebrno sv. mašo je bila tudi slov. naselbina sv. Jurija v So. Chicago kot najbližnja sosedna zastopana po nekaterih sochicaških faranih.

Drugi pondeljek v avgustu ima dramatični Klub sv. Jurija v So. Chicago v cerkveni dvorani sejo. Člani in članice naj ne pozabijo priti 10. avgusta ob 8. uri zvečer v cerkveno dvorano k važni seji.

Poročevalec.

LED! LED! LED!
V vročih dneh mora imeti vsaka gospodinja led, da hladi z njim pijače, da meso ne zadisi, mleko ne skisa, i. t. d.
Čihaške slovenske gospodinje kupujejo led od slovenskega ledarja. Katera ga od slovenskega ledarja še ne kupuje naj to stori: Pokličite na telefon: Canal 2686 in vprašajte za:

JOE PAPERŠ
1825 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

On pripelje led na dom, prodaja in razvaža premog, les in prevaža tudi pohištvo ob času selitev. Rojakom se topla priporoča.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so preprčane, da dobijo pri meni najboljšo, najčistejšo in najcenejšo — MESO IN GROCERIJU — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ
Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

RAZNO.

Brivnico poškovala bomba.
Chicago, Ill. — Ernest Giosa, brivec na 4907 Fulton cesti se ni pokoril odredbi za povišanje cene striženja las od 60 na 75 centov, za kar so mu položili pred vrata bombo, ki je eksplodirala in napravila okrog \$500 škode; človeških žrtev ni bilo.

Maršal Villars.
Maršal Villars je bil celo v pozni strosti nenavadno velik vinski prijatelj. Ko se je leta 1734 odpravil v Italijo, da prevzame armadno poveljstvo, je prej obiskal še kralja Sardinije. Toda bil je tako pijan, da se ni mogel več držati na nogah in je pred kraljem padel na tla. Vendar ga kljub takemu položaju ni zapustila prisotnost duha in je kralju brž rekel: "Tu sem se na čisto naraven način ponizal k nogam Vašega Veličanstva."

Koliko stane minuta v filmu.
Neki ameriški podjetnik je dal statistično izračunati povprečne stroške za en film. Povprečno je treba na napravo filmske drame 4 tedenske dobe, t. j. 24 delovnih dni, v kar je treba šteti izgubo časa zaradi slabega vremena itd. Pri osemurni delovni dobi je torej treba "naviti" 12 do 13 prizorov, zakaj vsaka podoba obsega približno 300 prizorov. Povprečni stroški za film znašajo 25.000 dolarjev, torej za vsak prizor vtešči besedilo 83.5 dolarjev. En delovni dan stane 1040 dolarjev in ena minuta 2.17 dolarja. Ta statistika opominja igralce in ostalo osebje, da ima štediti z minutami.

Tisoč novih stanovanj v Trstu.
V počaščenje kraljeve 25-letnice se je nabralo doslej nad 3 milijone lir, ki se porabijo za zgradbo tisoč stanovanj za prapore družine.

Ogenj odkril žganjarno.
Chicago, Ill. — Na 4910 Magnolia ave. je izbruhnil ogenj, a predno so prišli gasilci sta stanovalca hiše, Carl Webster in žena pobegnila, ne da bi pomagala pri gašenju. Na lice mesta je prišla tudi policija, ki je pa takoj uvidevala, da je bil beg dvojice upravičen. Našli so vso pripravo za kuhanje žganja in 800 galon

FRANK GRILL

Edina slovenska mlekarna SVOJI K SVOJIM
Razvaža mleko na dom točno vsaki dan.
1818 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.
Slovenci podpirajte slovensko podjetje.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANIK
zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.,
vogal Leavitt ceste.
CHICAGO, ILL.

Ker zapuščam mesto prodam po ceni svoj "bungalow" s šestimi sobami. — Poizve se na

1908 So. — 58th Ave.
CICERO, ILL.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago.
Phone: CANAL 3903 in 5666.

prekuhanega alkohola. Policija zasleduje begunca.

Ženska slabost.
Ženske vobče silno radi prikrivajo svojo starost in se delajo kolikor mogoče mlade. — Vojvodinja pl. S., nekdanje lepota in duhovita, si je laskala, da je na pogled še zelo mlada, in je zatrjevala, da je najmanj 20 let mlajša, kot je bila v resnici. Njena hčerka, še lepša od nje, pa je slednjič takim neumnim pretiravanjem napravila konec z besedami: "Oh mama, lepo te prosim, pusti vsaj devet mesecev razlike med mojim in tvojim rojstvom!"

Železniška nesreča.
Pri postaji Škodorka na progi proti Červinjanu je skočil s tira stroj vlaka, namenjenega v Gradež. Tekel je kakih 200 metrov in se prevrnil nato čez nasip. K sreči se je pretrgala zveza med strojem in vlakom. Ponesrečil se je kuljač P. Molino, ki je umrl v bolnici v Tržiču. Strojevodjo Caldarellija so potegnili izpod stroja težko ranjenega. Lahko ranjeni sta bili dve dami med potniki, ki so se peljali v gradežsko kopalnico.

Samozavesten odgovor.
Ko so nekega ošabnega gospoda vprašali, zakaj se ni bil nikoli oženil, je odgovoril: "Se nikdar nisem videl, katere za-konski mož bi želel biti, še nikoli v življenju nisem srečal človeka, ki bi ga želel imeti za svojega otroka."

Brez skrbi.
"Kam pa tako letiš z vrvo v rokah?"
"V gozd, da se obesim."
"Zakaj pa?"
"Ne vem. Se bom že spomnil po poti."

Razumljivo.
Žena: "Do nemih živali imaš več prijaznosti ko do mene."
Mož: "Bodi še ti tako nema, pa boš videla, kako bom prijazen s teboj."

Tako je!
"Kolikor ur na dan pa vi spitate?"
"Prav nič!"
"Neumnost. Spati mora vsak človek."
"No, jaz spim po noči."

Dokaz.
Sodnijski sluga: Kako morete trditi, da je najdeni psiček od kake ženske.
Strežnik: Ker se ustavi pred vsakim izložbenim oknom.

Taka je!
Sodnik: "Pa kako ste se stekli?"
Priča: "Prvo z besedami, potem s pestmi, nato z gorjačami."

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son
PRVI SLOVENSKI POGREBNIK ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.
USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

JOHN TERSELICH
SLADOLED - SLAŠČICE - SMOCKE - CIGARETE IN ŠOLSKE POTREBŠČINE.

Priporoča svojo trgovino, katero vodi v bivših prostorih Mrs. H. Kušar.

ZA DOBRO POSTREŽBO JAMČI.

1847 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: CANAL 2115.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli — sirom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potem naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NAŠE CENE SO PO DNEVNEM KURZU, ter podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačljivih po starokrajski pošti ali pa v čekih (draftu), plačljivih po tamošnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POŠILJATEV in prepričani bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedet dnevne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljave bodo dosegle vaše ljudi, naj li ti žive v kaki zakotni gorski vasici ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade. Kapital in rezervni sklad naše banke presega svoto \$740.000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir.
Joseph Dunda, pomož. kasir.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago.
Phone: CANAL 3903 in 5666.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški spisal G. J. Whyte Melville. Převedel Paulus.

"Dobro!" je dejal, "24 ur odloga na eni strani in najostrejši meč v Rimu meni na razpolago na drugi strani! — Hoj, Damasip, poklič mi ljudi! Naj mu denejo naše nove verige okoli vratu in naj ga priklenejo k srednjemu stebri v notranjem dvoru!"

Povelje so izvršili in Eska je bil ujetnik, brez moči in upa na rešitev, obložen s skrivnostjo, ki bi mogla rešiti cesarja in imperij, in biazen strah za Mariamno je vznemirjal dušo.

II.

Napad in bramba.

Mariamna lepota ni mogla ostati neopazena v mestu, kakršno je bilo Rim, četudi je redkokedaj stopila iz hiše in je živela skrito življenje, kolikor so ji dovoljevali njeni opravki.

Vkljub preziranju, ki so ga ponosni Rimljani gojili do premaganih židov, je vendar vzbudila pozornost, kadar je šla po svojih redkih potih iz hiše, kupovat zjutraj na trg, ali pa zvečer zajemat vodo k Tiberu.

In tako so zazrle njeno lepoto tudi zlobne oči Damasipa, oproščena Placidovega. Ta človek seveda ni izgubljal časa in je koj htel poročat svojemu patronu o biseru, ki ga je našel med smetjem, kakor se je izrazil.

Placid jo je videl le enkrat in še tistikrat je imela obraz strogo zastrt. Pa popis, ki mu ga je o njeni lepoti podal njegov klient, ga je tako razvnel, da je sklenil, jo dobiti za sebe po vsaki ceni, in skoval je z Damasipom peklenki naklep zoper njo.

Eska je čul par besed, toda dovolj je bilo, da se je hudo vznemiril, posebno ko je pomislil na kruto, brezobzirno brezsrčnost tribunovo in suženjsko pokorščino njegovih klientov.

Prikljenjen k stebri, gladen in oslabel, ranjen, s 24 urami življenja pred seboj in z grozno sultno v sru, pa morebiti ravno v tem trenutku ljubljeno bitje nič hudega sluteč stopa v nastavljen past — tak položaj bi bil strl tudi najmočnejšega moža in spravil v brezup tudi najpogumnejšega srca.

Pa Eska ni obupal. Nekaj, česar ni mogel razumeti, mu je dajalo tolažbo in moč, ni se zavedal, da žetli v njegovem sru zaupanje na višjo moč nad njim, ki se nanjo sme zanesti, — iskra večne resnice in prave vere, ki mu jo je položil v srce Kalha —

Morebiti je bil uklenjenemu, na smrt obsojenemu sužnju laže pri sru, nego njegovemu razkošnemu zapovedniku, umitemu, pomaziljenemu in nališpanemu, ko se je peljal v svojem pozlačenem vozičku k njej, ki je imela v oblasti njegovo sebično srce.

Automedontove oči so bile zlepe ostre in dobro je opazil, da je njegov gospodar nemiren, da so njegova lica blela in da mu drhtijo ustnice, čim dalje sta prišla na svojem dobro znanem potu, in da se mu je pri Valerijinih vratih tresla roka in si je komaj pritrtil zaponke svoje toge na ramenih. — Kako blede so bili njegovi prsti na rdečem škrlatu toge, ko so drgetaje iskali zaponko!

Najsi bo možki še tako breznačajen, drzen, pretkan, — ženska, ki jo resnično ljubi, ga z lahkoto razoroži. Že tedaj, če mu ljubezni vrača. Če pa pade tak človek v roke ženski, ki ga ne mara, ki ga hoče izrabljati le kot orodje v dosegu svojih namenov, — takrat pa je njegov položaj vsega pomilovanja vreden. — Vkljub temu pa je tako ljubezni v človeškem življenju ena najstanoovitnejših in najbrezobzirnejših strasti —

Tudj se navadno zgodi, da se tak zaljubljen nesrečnež zaleti prav nasprotno smer, ki bi jo sicer moral iti, da pride do cilja. Skoraj

gotovo pove in stori to, česar bi ne smel, — moč in svojo uslužnost z vsiljivo vztrajnostjo, in še to v nepravem času. Ponuja svojo pokli dolgočasi in jezi, — pa jo hipoma odtegne s tako naglico, da z njo užali. Kadar bi moral biti trden, takratarna, in kadar bi moral biti dobre volje, je godrnjav. Bahav je do skrajnosti, da bi dvignil svojo veljavo, in da bi dokazal svojo vdanost, se smeši — In tako si sam zada končni in samomorilni udarec, ki kakor krhko steklo razbije stavbo njegove ljubezni in njegovih upov —

Tribun je poznal ženske. Saj je v svojem življenju že imel mnogo posla z njimi in je strl že več ko eno srce.

Toda Automedont, ki je sedel poleg nje-ga v vozu z vihrajočimi kodri, celo ta težko da bi bil zagrešil tako nerodne korake, kakor jih je storil sedajle tribun Placid.

Morebiti da ga je Valerija pričakovala. Ženske imajo v takih rečeh čudne slutnje, ki jih redkokedaj varajo.

Izbrano, dragoceno je bila oblečena, kot da bi čutila, da priprostost ne more narediti vtisa na moža, kakršen je bil Placid. V vsem svojem kraljevskem sijaju ga je pričakovala in Mirina in druge njene služabnice so bile v njeni bližini.

Moški, ki ljubijo, bistro opazujejo, in ko je stopal preko hladnega, prostornega dvora, da jo pozdravi, se je zdelo Placidu, da je mehkejša, ljubeznjivejša ko navadno. Utrujeno je izgledala in nesečno. Priznal ji je, da jej ta mehko in otožno prav dobro stoji.

Cele dneve se je borila s svojim srcem in trpela je, kakor trpi le neuročena, strastna duša. In boj je zapustil sledove na njenem ponosnem licu. —

Koprnela je po počitku. Morebiti je premišljevala, kaka sreča je, imeti na svetu nekoga, ki mu more zaupati, ki se nanj more naslantjati, — imeti odkritosrčnega, možatega človeka, ki bi si na njegovih prsih odpočilo njeno srce, nemirno, omahljivo, slabotno, po ljubezni koprnce. —

Morebiti jo je genila tribunova neomahljiva vdanost ki je niso premogle ne strasti, ne politične spletke, morebiti ga je danes manj sovražila, ko kedaj poprej — četudi ni bilo zaradi njega njeno srce težko in nemirno Pa nevede je s svojo nerodno roko uničil njeno ugodno razpoloženje.

S ponarejeno, mirno zaupljivostjo, se ji je približal, toda pod njegovim mirnim obrazom so se skrivala razburjena čustva.

"Lepa Valerija!" je rekel. "Izvršil sem, kar si mi naročila! Kot zvest služabnik prihajam, da doblim plačilo!"

Če ženske česa želijo, ni treba tega vedno vzeti dobesedno, nikakor in nikdar pa se jih ne sme opozoriti na storjene usluge. — Zahtevati od Valerije plačilo za uslugo je pomenilo, vzbuditi v njej odpor in ponos.

V tem trenutku je stopil pred njene dušne oči prizor v amfiteatru, s peskom posuta arena, nemirno morje gledalcev, hripavi kriki množice, zlati kodri in beli udje, ležeči brez pomoči zamotani v vmrežo — in nad njimi masčevalno, brezsrčno lice in blesk morilnega jekla. —

Kako je tistikrat sovražila zmagovalca! — Kako strastno ga je sovražila danes! —

Razmišljena je odklepala in zaklepala zlati obroček na svojem zapestju. Dobro je vedela, kako zelo je občudoval in obožaval njene okrogle bele roke, in da nikdar niso izgledale lepše, nego pri tem poslu.

In danes ga je hotela do blaznosti razburiti s svojo lepoto. —

Njene hladne oči so mu vzele pogum. "Res sem vse pozabila," mu je rekla, "in hvaležna sem ti, da si me opozoril na moj dolg!"

S. P. D. Sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGO, ILL., 31. DEC. 1921.
Sedež Chicago, Illinois.

Predsednik, Louis Železnikar, 1849 W. 22nd St.
Podpredsednik, Andrew Glavach, 1844 W. 22nd Pl.
Tajnik, Anton Stonich, 1834 West 22nd Place.
Zapisnikar, Joseph Kobal, 1901 W. 22 Str.
Blagajnik, Frank Banich, 1902 W. 22nd St.
Društveni zdravnik Dr. J. E. Neisich, 1901 West 22nd St.
Duhovni vodja Rev. P. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.

NADZORNI ODBOR:
John Densha, John Starc in Mary Sluga.

POROTNI ODBOR:
John Terselich, Louis Duller in John Kosmach st.
Organizator, Frank Kobal.

URADNO GLASILO: "AMER. SLOV. — EDINOST"
Družba zbira vsako prvo sredo ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani sv. Štefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c. na mesec mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicago. Rokaji pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družabnega tajnika ali pa predsednika.

NAZNANILO!

Tem potom se uradno naznanja, da se vrši prihodnja redna mesečna seja Slovenske podporne družbe sv. Mohorja v sredo večer dne 5. avgusta točno ob 7. uri zvečer. Ker je na tej seji več važnih stvari, zlasti volitev novega zapisnikarja in še mnogih drugih stvari je vsakdo izmed članov in članic proštn, da se te seje prav gotovo udeleži.

Po seji se vrši v šolski dvorani domača zabava, na mesto piknika. Kakor je bilo to že vsakemu naznanjeno, plača vsak član in članica \$1.00 kot prispevek za primanjkljaj v bolniško blagajno.

Torej se enkrat prav gotovo vsi na prihodnjo sejo dne 5. avgusta in potem na domačo zabavo naše družbe.

Z bratskim pozdravom

ANTON STONICH, tajnik.

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND, AVE., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovratne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljene garaje ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

Phone: CANAL 5087 Res. SEELEY 3629

Zobozdravnik z X žarki

DR. G. E. FINCH

vsu v to stroko spadajoča dela izvršuje točno in solidno. Zobe izruje popolnoma brez bolečin po novi metodi.

PREPRIČAJTE SE : — : CENE NIZKE
DELO PRVOVRSTNO

O njegovem solidnem delu se prepričajte pri njegovih slovenskih pacientih

V poslojpu Illington gledališča — 2118 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

Ordinira dop. 9. — 12. pop. 2. — 8.

KADAR HOČETE

prodati Vašo hišo, naznanite to meni. Če ste se namenili kupiti hišo oglašite se pri meni in jaz Vam bom postregel v Vašo zadovoljnost.

ZAVARUJEM

hiše proti ognju, tornado. Ravnotako zavarujem pohištvo, automobile proti vsaki nesreči. To se pravi, kar kdo drugi zavaruje, tudi jaz zavarujem.

Kadar potrebujete kako notarsko delo, vedite da iste tudi jaz izvršujem. Za vse se občinstvu toplo priporočam.

Joseph Zupančič

PRODAJALEC HIŠ IN ZEMLJIŠČ, ZAVAROVALNI URAD IN NOTARSKA PISARNA

1824 W. 22nd Place Chicago, Ill.
Phone CANAL 7130

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Molek ne more spati radi — vic. "Trunk je indirektno priznal, da duhoven ne ve nič o dušah v vicah . . ." Me je najmanj napačno razumel. Ne indirektno, prav direktno priznam in z menoj vsak duhovnik; pri nas vedo o tem že paglavci, katerim matere še zadaj hlače zapenjajo. G. Molek je moral imeti prav "posebno "vero," dokler jo je še kaj imel, saj zdaj je vse opica pobrala. Ni čuda. Tudi njegova sklepanja so nekaj prav posebnega. Navadni ljudje sklepajo po zakonih, ki so vobče pripoznani, on ima svoje zakone, kakršnih še nihče drugi ni videl. Junaško sklepanje, lahko rečem. Sklepanje je tudi to-le: Ako zabiješ žrebelj, nastane luknja. V glavi g. Moleka je luknja, toraj je bil tam zabit žrebelj. Junaško sklepanje.

Ako ni bilo prav, da smo pri tem za pomoč naprosili tudi kranjske Janeze, smo se pač motili. Sicer pa bo kak mednarodnjak težko umel, da se more kdo sploh boriti za narodno prstost. Najenostavnejše sredstvo za mir je, če se kdo pusti poteptati od drugega. Kranjski Janezi so bili junaki, pisacu ni po volji, da so jim to junaštvo vdahnili "domovinarji," na Koroškem so bili manj junaki, povedal sem v opravičbo tudi uzrok in razlog, pa pravi, "da nisem vreden, da bi stal v senci pod drevesom s kranjskim Janezom." Jaz vem, da me mnogi res kranjski Janezi dobro razumejo, bolj kot brooklynski nekranjski Janez, ki hoče samo brcati in vlačiti razloge pri laseh na plan.

Pomenki. Ljudje imajo o kakem uprašanju lahko različna mnenja in o mnenjih se more pomenkovati. Treba je pa, da se držijo gotovih pravil. Samo trditri nekaj, je najlažja stvar. Mene in Dr. Lampeta je g. Molek porinil med — liberalce, ker praviva, da beseda "dan" v sv. pismu pomeni lahko do poljubnih milijonov let. "Naj mu pojasnim, kaj je vera," meni. Ako bi, bi zahteval druga pojasnenja, brez konca in kraja, kakor je navajen. Če mu je resno, naj blagovoli vzeti v roke kak mali katekizem, tam najde vse. Mimogrede pa povem, da "vera" ne obsega tega, kar pove kak (protestantovski) teolog, ali kak fundamentalist iz istega taborja. Ako pravim, da "nihče ne pride z vero navskriž," potem naj ne pobira med — protestanti.

Naravnost gorostasna je trditev, da "Bog, ki živi v bibliji ni vseveden in vsemogočen, temveč dela to, kar mu ljudje predpišejo. . . ." Kaj pravi Dr. Lampe? Koliko more trditi norec?? Ne vsi ljudje, ki so še pri pameti, mu nekaj predpišejo, pač pa g. Molek in potem pravi, da pomeni to "revolucijo v cerkvi in krah dogem." Ne, ne. . . na krah, bo moral še dolgo čakati, pač pa lahko doživi, če bo še dalje deal take "predpise," da se bo sam — skrahiral.

"Vse, kar Trunk trdi o zaslu-gah cerkve za znanost in napredek, je "bosh," pravi žarkomet, in kar on trdi, to mora biti gola resnica, kakor mora biti n. pr. tudi biblija laž, ker on trdi, da je laž. Čudno bi bilo, če bi on ne naredil izkurza v — srednji vek. Tedaj so cvrli, pekli, žgali, rezali. . . Trunk tega ne ve, pa hoče biti zgodovinar! Zgodovinar je samo tisti, ki vse to ve, in, ki bi dandanes, ko vendar cerkev ne peče in ne cvre več "učenjakov" na javnih trgih, sam najraje spekel in ocvrl vso katoliško hijerarhijo, saj nekaj moči pa le še ima, in je nevarnost, da izgine tiskovna svoboda, ako ne pobezne v pravem času med sorodne bratje v Rusijo, kjer k sreči ni hijerarhije in se lahko tiska, kar samo znana — čeka hoče. Zesmo hoteli zatreti in iztrebiti.

Da jaz nisem prijel za puško? Eden je prijel za puško, župnik Majerhofer, v zahvalo še danes nima mesta. Svinčenke so pa žvižgale tudi okoli mojih ušes. Delo brez puške je mnogokrat težavnije, kakor s puško. Na drugem mestu lahko čita, vasi ud S. N. P. J., kaj mi je to delo prineslo. "Zakaj Trunk ni poučil tistih koroških bratov v slučaju, ko so slovenske fante gnali kot ujetnike in pretepavali Nemci, pa so bratje v slovensčini upili, da naj jih pobesijo "pse kranjske"? meni Broklinčan. Tudi jaz sem bil označen kot "kranjski pes" in z menoj stotine ožjih rojakov. To je tista ostudna nemškutarija, katero smo hoteli zatreti in iztrebiti.

Da jaz nisem prijel za puško? Eden je prijel za puško, župnik Majerhofer, v zahvalo še danes nima mesta. Svinčenke so pa žvižgale tudi okoli mojih ušes. Delo brez puške je mnogokrat težavnije, kakor s puško. Na drugem mestu lahko čita, vasi ud S. N. P. J., kaj mi je to delo prineslo. "Zakaj Trunk ni poučil tistih koroških bratov v slučaju, ko so slovenske fante gnali kot ujetnike in pretepavali Nemci, pa so bratje v slovensčini upili, da naj jih pobesijo "pse kranjske"? meni Broklinčan. Tudi jaz sem bil označen kot "kranjski pes" in z menoj stotine ožjih rojakov. To je tista ostudna nemškutarija, katero smo hoteli zatreti in iztrebiti.

Da jaz nisem prijel za puško? Eden je prijel za puško, župnik Majerhofer, v zahvalo še danes nima mesta. Svinčenke so pa žvižgale tudi okoli mojih ušes. Delo brez puške je mnogokrat težavnije, kakor s puško. Na drugem mestu lahko čita, vasi ud S. N. P. J., kaj mi je to delo prineslo. "Zakaj Trunk ni poučil tistih koroških bratov v slučaju, ko so slovenske fante gnali kot ujetnike in pretepavali Nemci, pa so bratje v slovensčini upili, da naj jih pobesijo "pse kranjske"? meni Broklinčan. Tudi jaz sem bil označen kot "kranjski pes" in z menoj stotine ožjih rojakov. To je tista ostudna nemškutarija, katero smo hoteli zatreti in iztrebiti.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., . . . Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloc Road — Phone Eddy 5849

Phone: Canal 4172

WESTERN PLAYER ACTION CO.

Manufacturers of Player Pianos.
2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Fonografe, plošče in rôle v vseh jezikih. — Razne instrumente. Ne zavržite stare piane, ker mi vam z njih napravimo nove. —

Prihranite si denar, pokličite nas, podatki brezplačno. — Piane uglašujemo zanesljivo.

Brezplačno violino onemu, ki se vpiše pri nas za enoletni pouk po \$1.00 za vsako nalogo. Ne zamudite te prilike.

V NAJEM

se odda stanovanje z štirimi sobami. Vprašajte v trgovini

JOHN GOTTLIEB,

1845 W. 22nd Str., Chicago

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebniha se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI

1053 — E. 62nd St.

CLEVELAND, OHIO

Primitte za bližnji telefon in pokličite:

Randolph 1881 ali 4550.

ŠIRITE LIST "EDINOST"